

Til lovforslag nr. L 148

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 4. april 2013

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække

(Regulering af kvælstofkvoten og indberetning af plantedække m.v.)

[af fødevareministeren (Mette Gjerskov)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. februar 2013 og var til 1. behandling den 19. februar 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 18. januar 2013 dette udkast til udvalget, jf. FLF alm. del – bilag 114. Den 7. februar 2013 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Landbrug & Fødevarer.

Fødevareministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Landbrug & Fødevarer mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 28 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF, LA og KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Venstres, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at lovforslaget herunder forslagene om automatisk nedsættelse af kvælstofkvoten, ophævelse af muligheden for forhøjelse af kvælstofkvoten og særskilt indberetning af efterafgrøder vil medføre en yderligere stramning i forhold til landbrugets kvælstofanvendelse og dermed en yderligere forringelse af landbrugets rammevilkår og konkurrenceevne.

Danmark er det land i EU, der har den strammeste regulering af kvælstoftilførsel. I alle andre lande end Danmark ligger det inden for god landmandspraksis f.eks. at tilføre mere kvælstof i de år, hvor der er en stor nedbørsmængde i forårsmånederne.

Lovforslaget går derfor i stik modsat retning af regeringens udmeldinger om »Grøn omstilling og vækst«, herunder regeringens mål om, at »grøn omstilling tilrettelægges, så danske virksomheders konkurrenceevne ikke forringes«.

Vi finder det absurd at fremsætte et lovforslag, der fortsætter med at stramme det gældende generelle og restriktive kvælstofregime i Danmark og med yderst begrænset – om nogen – miljøgevinst.

Vi ønsker en ændret kvælstofregulering i Danmark, der tager udgangspunkt i den enkelte recipients tilstand og stressfaktorer, og hvor udfordringerne håndteres med målrettet regulering. Reguleringen skal ud over at være målrettet, så vi får mest miljø for pengene, også være mere fleksibel, således at der skabes bedre rammevilkår for erhvervet og i sidste ende bedre konkurrenceevne, arbejdspladser m.m.

Vi finder endvidere, at lovforslaget bør forkastes, da Natur- og Landbrugskommissionen snart vil komme med sine anbefalinger, herunder formentlig komme med forslag til en mere målrettet og fleksibel kvælstofregulering.

Automatisk nedsættelse af kvælstofkvoten ved manglende etablering af efterafgrøder vil betyde, at der forekommer en yderligere undergødskning i de år, hvor vejrlig resulterer i, at efterafgrøder ikke kan etableres. Hvis landmanden har anvendt almindelige driftsmæssige principper til etablering af efterafgrøder, så er det urimeligt, at han først får et økonomisk tab som følge af f.eks. meget våde somre og efterfølgende bliver yderligere straffet i form af et træk i kvælstofkvoten, såfremt etableringen ikke lykkes.

Undergødskning har stor økonomisk betydning for landbrugserhvervet. Seneste beregninger fra Videncentret for Landbrug anslår, at den nuværende undergødskning koster erhvervet i størrelsesordenen 3,3 mia. kr. årligt ved det aktuelle høje prisniveau for afgrøder og protein.

Det er således afgørende, at der skabes mulighed for dispensation ved ekstremt vejrlig.

At ministeren skal kunne dispensere, er endnu mere relevant set i lyset af erfaringerne fra 2011 og 2012, hvor store nedbørsmængder i august ikke har ført til en merudledning af kvælstof, fordi kvælstof omdannes til frit, uskadeligt luftformigt kvælstof, når jorden bliver vandmættet.

Ved ophævelse af muligheden for forhøjelse af kvælstofkvoten risikerer landmanden at havne i en situation, hvor han lider et økonomisk stort tab som følge af store nedbørsmængder i forsommeren. Med den eksisterende mulighed for ved konsulenterklæringer at forhøje kvælstofkvoten har der kun i få år været tale om et ekstra kvælstofforbrug, og reglen har afværget et unødvendigt stort tab som følge af undergødskning for flere landmænd. Især områder med sandjord har risiko for udbyttestab, hvis muligheden for forhøjelse af kvælstofkvoten ved ekstreme vejrforhold ophæves.

Det er uforståeligt, at denne mulighed ønskes ophævet, set i lyset af at ordningen har fungeret tilfredsstillende og netop ikke har medført en merbelastning af miljøet.

Særskilt indberetning af efterafgrøder øger omfanget af omstændige regler og reducerer mulighederne for tilpasninger, f.eks. muligheden for at korrigere i indberettede arealer af efterafgrøder, såfremt efterafgrøden enten ikke lykkes, eller den lykkes bedre end først vurderet.

Efter Dansk Folkepartis mening betyder lovforslaget på sigt, at danske landmænd kan komme til at lide den tort, at de skal undergødskes deres marker endnu kraftigere, end de allerede gør. De danske landmænd undergødsker jo sådan set allerede kontinuerligt på grund af de gødskningsregler, som gælder i dag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget ønsker, at partierne får mulighed for at diskutere de udfordringer, der selvfølgelig er med efterafgrøder, og at dette sker i forlængelse af, at Folketinget har haft mulighed for se det arbejde og de anbefalinger, som Natur- og Landbrugskommissionen kommer frem til.

DF kan heller ikke støtte forslaget om at give ministeren bemyndigelser på de mange områder, der er lagt op til.

Dansk Folkeparti kan derfor ikke støtte forslaget.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jesper Petersen (S) Bjarne Laustsen (S) Karin Gaardsted (S) Orla Hav (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S)

Mette Reissmann (S) Simon Kollerup (S) Camilla Hersom (RV) Lone Loklindt (RV) Lotte Rod (RV) Steen Gade (SF)

Sanne Rubinke (SF) Per Clausen (EL) nfm. Henning Hyllested (EL) Stine Brix (EL) Erling Bonnesen (V)

Thomas Danielsen (V) Henrik Høegh (V) Jacob Jensen (V) Hans Christian Schmidt (V) Jan E. Jørgensen (V)

Esben Lunde Larsen (V) Tina Nedergaard (V) René Christensen (DF) fmd. Jørn Dohrmann (DF) Bent Bøgsted (DF)

Dennis Flydtkjær (DF) Mette Bock (LA) Lene Espersen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 148

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsvar og høringsnotat fra fødevareministeren
2	Udkast til tidsplan
3	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
4	Henvendelse af 11/3-13 fra Landbrug & Fødevarer
5	1. udkast til betænkning
6	Notat og PowerPoint-præsentation fra Landbrug & Fødevarers foretræde for udvalget den 20/3-13

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 148

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om omkostningerne er tilstrækkeligt belyst i bemærkningerne til lovforslaget, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om timingen for lovforslaget m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om konkurrencesituationen for danske fødevarevirksomheder m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om ændring af kvotesystemet m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om dokumentation for, at kvælstofudledningen har været større i 2010 og 2011 m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om udledningstallene for kvælstof til det marine miljø m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om lovforslaget er tilstrækkeligt fagligt begrundet m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvis der reelt ikke har været en øget udledning af kvælstof de pågældende år i forhold til det forventede niveau, med hvilken begrundelse er det så ministeren skærper loven på dette område m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, hvorfor f.eks. tidlig såning ikke kan indføres som alternativ til efterafgrøder m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om revision i forlængelse af de anbefalinger, som regeringens egen Natur- og Landbrugskommission kommer med m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om eftergødskning med kvælstof i andre EU-lande m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om manglende dispensationsmuligheder for efterafgrøder m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm., om det skal være muligheden for kontrol, der skal sætte rammerne for lovgivningen m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om sikring af, at det er de faktiske efterafgrøder på marken, der altid er det, der tæller m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 15 Spm., om der i andre lande end Danmark er et forbud mod eftergødskning forårsaget af ekstremt vejrlig m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvad ministeren vil gøre ved de meget restriktive og detaljerede regler på området m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren er enig i de forudsætninger, der ligger bag Videncentret for Landbrugs beregninger, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, i hvilket omfang der er taget højde for den nedgang i proteinprocenten i dansk korn, som følger af undergødskningen m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om lave proteinprocenter har svækket konkurrenceevnen af husdyrproduktionen i Danmark m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvad ministeren vil gøre for at hindre, at planteproduktionen i Danmark fortsat taber konkurrenceevne m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm. om, hvad ministeren har gjort for at afdække konsekvensen af 15 års undergødskning med hensyn til forsøg, monitoreringer m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm. om en redegørelse for undergødskningens reelle størrelse og langsigtede konsekvenser, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om omkostningerne til kvælstofreguleringen er højere i Danmark end i andre lande m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm. om en redegørelse for de alternativer, der kunne tages i anvendelse, når det ikke er muligt at opfylde efterafgrødekravet m.v., til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm. om kommentar til henvendelse af 11/3-13 fra Landbrug & Fødevarer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm. om kommentar til notatet og PowerPoint-præsentationen fra Landbrug & Fødevarers foretræde for udvalget den 20/3-13, jf. L 148 – bilag 6, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om, hvornår man forventer at have indsamlet oplysninger fra forskere m.v. om diverse virkemidler og deres effekt og har uarbejdet en liste over disse, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om at plante flere gange vårsæd frem for vintersæd for at imødegå lovforslagets skærpede regler, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå